

Bədii dəjər yğrynda

Proletar ədəbiyyatı hər şeydən əvvəl inkişaf edir.

Proletar ədəbiyyatçıları ayryca, müqəddər, istismarçılar ədəbiyyatının maska, hiylə, ertu və işi juzuluşuna qarşı, dünyədə işq olaraq işçi sinfinin, kommunist firkasının məsələlərini, Marks-Lenin nəzəriyyəsinə köynlər.

Proletar ədəbiyyatı bənzərsiz və fərdi münasibə ədəbiyyatıdır. Proletar ədəbiyyatının xüsusiyyətlərindən biri də onun qüvvəli işçi sinfi hərəqəti əsasında jərammasıdır.

Proletar ədəbiyyatı bütün mədəni imqanlara sahib olaraq, öz mübarizə yolları vasitəsilə yeni təalantlar fərsində bəjuq bəjəyib sənətin jəradır.

Proletar ədəbiyyatı mahiyyət, mündəricə və məzmun etibarıla İnternasional, forma etibarıla isə nüxətəli və müillir.

Byndan başqa proletar ədəbiyyatı əz ideja, bədii dəjəri və kuvvətini cəhətindən nə işqi şüuralı əlifbake fərsində, başqa bütün dünyada ən kuvvətli bir ədəbiyyat sayılır.

Proletar ədəbiyyatının bütün bu qeyfijət bəşkarlıqlarını tamamilə mənimləmədən, nəzəriyyə və praktikada duzğun işləməq olmaz.

Bynyn üçün isə inkişafımlı və ulyman inkişafı nəzəriyyəmizin Marksizm Leninizm nəzəriyyəsinin mənimləməsi əsədir. Ajrı cür desək: by qunqi mərhələdə Marksizm-Leninizm nəzəriyyəsi ilə əlaqədar olan bir ədəbiyyatçı, proletar ədəbiyyatçı səhvən kiytarə bilməz. İşçi sinfinin tələblərinə yigyn, dəjəri, juqsəq əsərlər verə bilməz.

Byna qərədirli İstər. RAPP (Ry-sijja proletar jazyçılar cəmiyyəti) bñ kəraratı və İstərə müxtəlif ədəbi münasibətlərin ən bəjuq hissəsini proletar jazyçılar və sənəqçilərin sərəməsinə nəzəri jəndən kiyryna işi təşqit edir.

Qeridə kalmagymız hakkında

Bəzi jədaqlar proletar ədəbiyyatının praktikamız, kiyryşynuz sur'ətlərindən qeri kalmama məsələsinə əlaqə bilməyər və ona qeridə bəjuq səhvlar bərakər. Xırda byryza qeruşlərinin əsiri oluyur.

Bir çoklərinin fikrimə qərə, "ədəbiyyat və sənət icimai həyatın ifadəsidir". Həyatda təcrübədə by qun baş verən bir hədisə, jənəliq müəjən sər muddətdən sonra, həyat stələşəndən sonra" ədəbiyyat və sənət sahəsində qerulə bilyar. by "nəzəriyyəçilərin" fikirlərindən bələ çikəyir:

By qun ulyunijətə inkişaf teoryiamızın və o cümlədən proletar ədəbiyyatının sosializm kiyrylyş təcrübəsindən qeri kalmama "kamynı" dır. By ajrı cür ola bilməz. Marksizm-Leninizm nəzəriyyəsinin etejhinə olan by "nəzəriyyə" kəhrəmanlara" firkamızın proletar ədəbiyyatına vərdirli zəməni tələblərinin icrasını tələqiməyib, proletar ədəbiyyatı hərəqətinə passiv bir hələ salmaq istəyirlər.

Zəhində byna kərsə köynlər və hə kərikədə isə by "nəzəriyyədən" əz zərərli olmağan "ytil serjo" nəzəriyyəsi isə Litfontçukların" qundəliqlə rə jəzən, oçerək jəzən, tez-tez jəzən"

dijən təşvikatın daha qonud səqিদə iləri surur. "30 qun" zyrnatında (7-nəci nəmrdə) əz oçerkinə mukaddəmə jəzən Seyfyayna jəzər:

"Harada isə, qələcəqdə kəhrəman rəmiz ədəbiyyatı satan sair jət'sir... əiz isə by bəjuq şair üçün materjal həzriyyə köjməsiyə"

"Ytil serjo" "nəzəriyyəçilər" bñ fikrincə:

Əsrimizdə təcrübə sur'ətləri ilə bə rəvər, bəjuq sənət jəratmaq müm-cün dəjir, vakt jəkdər, əiz əncək sur'ətlərdən qeri kalmama, həyatda əmələ qəlan dəjismələrlə səs verməli jiy.... Ajdən qərunuzq byrda proletar ədəbiyyatının mahiyyəti tamən qənarə ətilyər, "əncək səs verməq" məsələsi əsas dytylyr, necə səs ver mələ məsələsi isə jykərdəqə fiqr' sə libarəti maraktdəndir, ələtəq by çür "nəzəriyyə" və jə "mühaqimə" tərin "bəjuq bəjəyivim sənəti yğrynda" şuar'miz ilə heç bir əlakəsi jəkdər. Əncək əynlər inkişaf, tarixi şuar'miz zən mahiyyətinə pərdələməqlə icrasına bəjuq əngəl, mənə təşqit edilyər.

Antımaq lazımdırqə proletar ədəbiyyatı cəhəmdə qeridə kalmamız əsə etibarlı bədii dəjər qeyfijət cə hatdəndir.

Bədii dəjəri olmağan idejaçə zəif, zərərlə jərməçək, sxematik, səth, başdan əyımə "səir" tar, əsərlər əz bə nə kədar istəsən' çokdyr. Macmıya, gəzətə idarətlərində bələ məhsul tarın jəgənnə tapmaq otar. Laqin işçi sinfinin by qunqi ideja juqsəqijinə cəvab verən, dəjər etibarı tələblərinə bəjuq əsərlərmiş qafı kədar dəjə, əsas qeridə kəzəmə gəyməzə byndan, firkamızın, işçi sinfinin kəhrəman təcrübəsini verə bñ ən juqsəq qeyfijətli əsərlər qəsbəli gəyməzəndən ibarətdir.

Bədii obraz yğrynda

Firkamızın ədəbiyyat Magnitstroji jə rədiyama, sosializm kiyrylyş kəhrəmanlarının bədii obrazını yerməq, sosializm kiyrylyş təcrübəmiz qəstərməq barədəq duzğun və vaktında olan tələblərinə edəməq üçün əli mizdə imqanlar vərdir. By imqanlar təşqit edib təcrübədə tətbiq etməq üçün ən mühim fiqr' və diğkət veriliş jə proletar ədəbiyyatı cəhəmdə dünya qeruşu yğryndaqə istər'mizin sur'ətəndirilməsi, bərditməsidir.

Biz dünya qeruşu yğrynda mübarizə dediqədə, əsərin ədəbi məhsulyn bədii dəjərində nəzərdə dytyryk. Əsərin bədii cəhətini onyn məzmunundan əjərmək dogry dəjir; əslinə bəlkə sək: hər bir sənət əsərinin bədii jətinin kiyjəti onəy ifadə etdirli ideja və by idejanın nə kədar ətrafı əlakələrdə verilməsindədir.

Laqin təəsuf etməlijizqə qənc jəz çilyar arasında mexaniki qeruşlər, mühaqimələr əzine jər ədəğəndən çok zəman ədəbiyyat, idejaçə kərsə kö juyır; jəmyan inkişaf terminlər, qyrylytly qəlmələr, ibarətlər əltində təməmlə jəntuş ideja jərudulur.

MUR-CÖLAL

(Səns vər)